

Måned rapport om ubalanser

Nøkkeltall							
September '10			Snitt 2010			Snitt 2009	
September '10			Snitt 2010			Snitt 2009	
Gjennomsnittlig netto ubalanse (MWh/h)*			Gjennomsnittlig absolutt ubalanse (MWh/h)				
NO1	-26	-71	NO1	164	152		
NO2	10	-40	NO2	107	126		
NO3	6	-20	NO3	59	75		
NO4	27	-5	NO4	47	61		
NO5	89	18	NO5	154	91		
Norge	105	-123	-27	Norge	287	286	261
*Positiv verdi tilsier et driftsunderskudd (større forbruk enn planlagt)							
Ubalanse > 800 MWh (andel av tiden)			Prisavvik Elspot-RK (NOK)				
Norge	5,8 %	4,0 %	2,7 %	NO1	-0,59	21,67	
*Andel av tiden med ubalanser større enn 800 MWh							
Reguleringer (andel av tiden)			Prisavvik ved reguleringer (Elspot - RK) (NOK)				
Oppreg. i NO1	38 %	29 %	Oppreg. i NO1	-42,90	-50,96		
Nedreg. i NO1	35 %	49 %	Nedreg. i NO1	45,30	74,18		
Oppreg. i NO2	38 %	29 %	Oppreg. i NO2	-42,90	-61,44		
Nedreg. i NO2	35 %	46 %	Nedreg. i NO2	45,30	80,50		
Oppreg. i NO3	47 %	37 %	Oppreg. i NO3	-49,80	-79,99		
Nedreg. i NO3	31 %	51 %	Nedreg. i NO3	52,07	123,33		
Oppreg. i NO4	47 %	30 %	Oppreg. i NO4	-58,46	-58,84		
Nedreg. i NO4	30 %	48 %	Nedreg. i NO4	48,56	101,63		
Oppreg. i NO5	35 %	29 %	Oppreg. i NO5	-39,21	-37,72		
Nedreg. i NO5	35 %	47 %	Nedreg. i NO5	45,52	62,77		
Reguleringer i Norge (MWh/h)			Reguleringer i Norge (MWh/h)				
Frekvensreg.	270	280	275	Reg.styrke kraft	81	89	83
Spesialregulering	113	102	106	Kvartersflytting	36	28	23

Tabell 1: Nøkkeltall for det norske kraftmarkedet. Dette er gjennomsnittlige timeverdier for siste måned, *hittil i år* og *i fjor*.

Aktørenes ubalanser

Aktørene er etter forskrift om systemansvaret i kraftsystemet (§ 8.1) pålagt å planlegge seg i balanse i regulerkraftmarkedet. Pålegget om å planlegge seg i balanse er også tatt inn i *Balanseavtalen* med Statnett og i *Aktøravtalen* med tilhørende regleverk på Nord Pool Spot.

Aktørenes ubalanser beregnes time for time ved å korrigere omsatt volum i regulerkraftmarkedet for aktiverte reguleringer og regulerstyrkekraft. Ubalansene viser dermed den del av avviket mellom virkelig og planlagt kraftvolum som den balanseansvarlige selv er ansvarlig for og kan påvirke.

Statnett har vurdert ubalansen til hver enkelt balanseansvarlig, og gruppert dem i tre grupper (se tabell 2). Kategoriseringen er basert på en totalvurdering av de balanseansvarliges handel i regulerkraftmarkedet, type virksomhet, kompleksitet, sammenlignbare selskaper og historisk utvikling. En aktørs evne til å planlegge seg i balanse vil i noen grad avhenge av kompleksiteten i handelsbildet. Nøkkeltallene som vises på balanseWeb utgjør en viktig del av vurderingen (relativ ubalanse, total ubalanse, andel kjøp/salg, gjennomsnittlig absolutt ubalanse pr. time).

Etter innføringen av to handelsoppsett blir aktørene nå vurdert etter to separerte ubalanser, en for produksjon og en for forbruk. Dersom en aktør ikke har produksjonsubalanse vil ubalansevurderingen være blank.

Kategoriene er ment å tolkes slik:

Rød (Må bli bedre): Ubalansene er totalt sett større enn det Statnett kan akseptere. Tiltak må iverksettes og Statnett vil følge opp at ubalansene bedres. Ved vedvarende plassering i rød gruppe vil Statnett iverksette ytterligere tiltak.

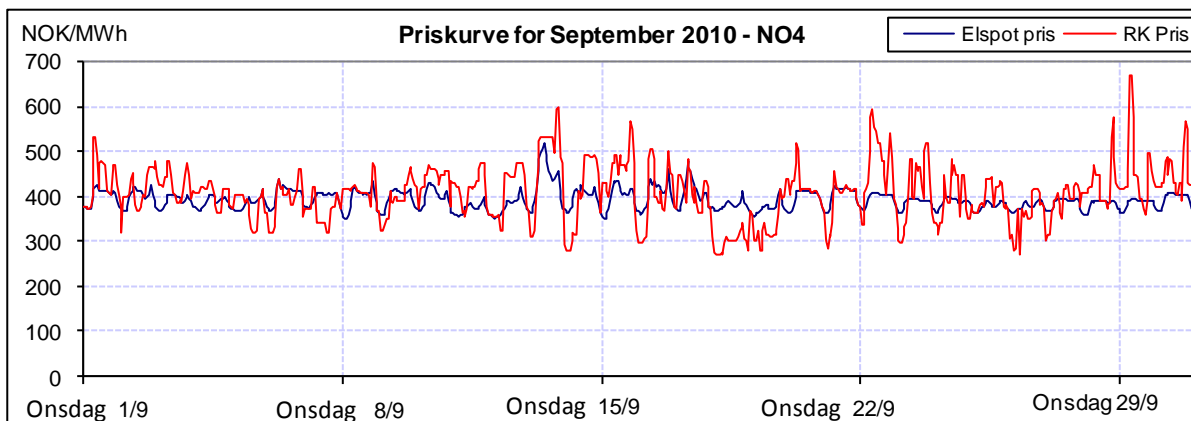
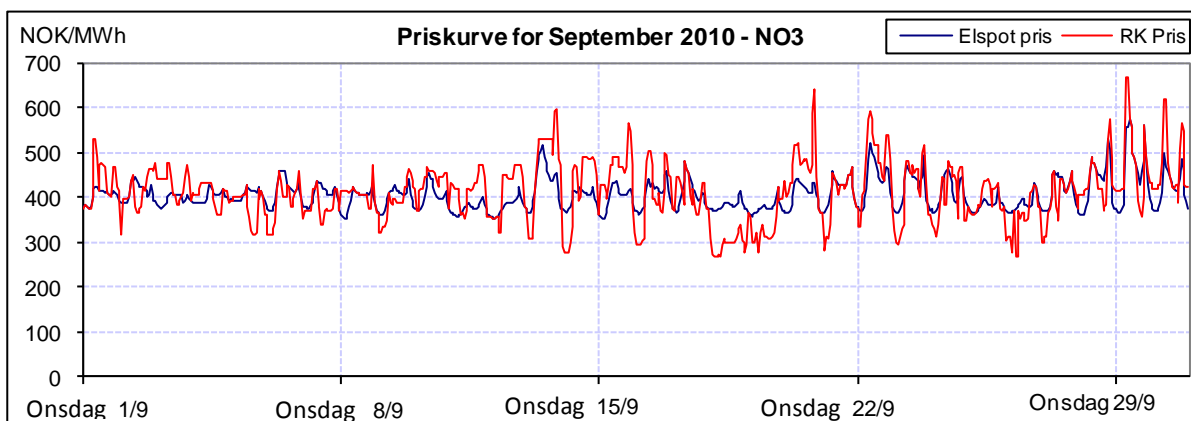
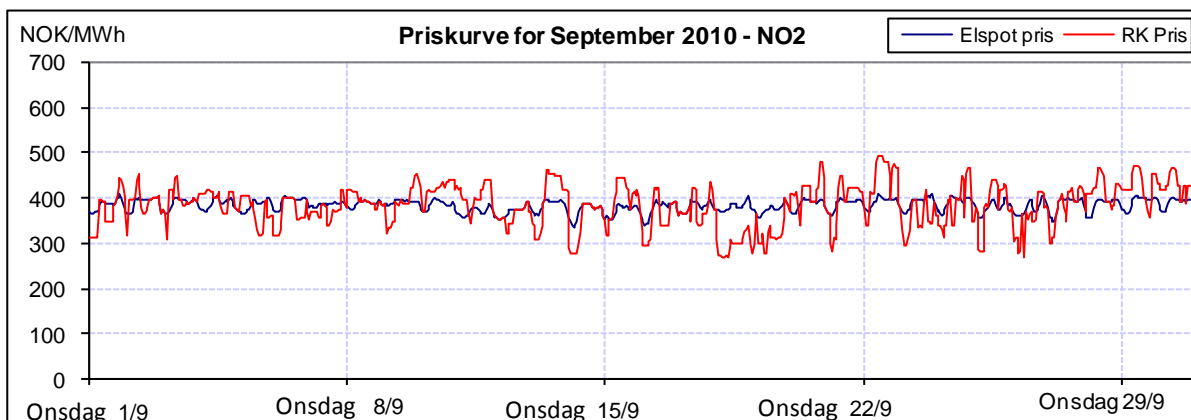
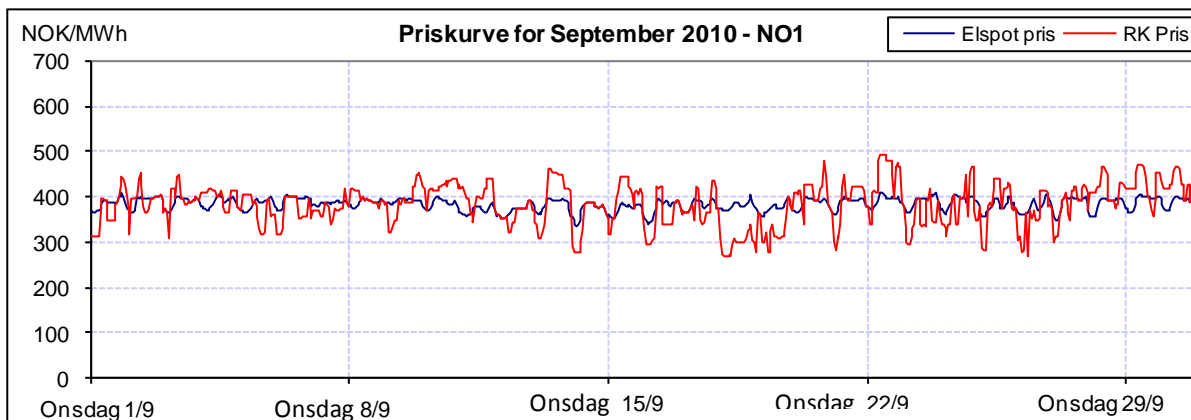
Gul (Tilfredsstillende): Ubalansene er totalt sett noe større enn hva Statnett forventer og bør forbedres. Sammenlignbare selskaper og/eller historikk viser at ubalansene kan og bør bli lavere.

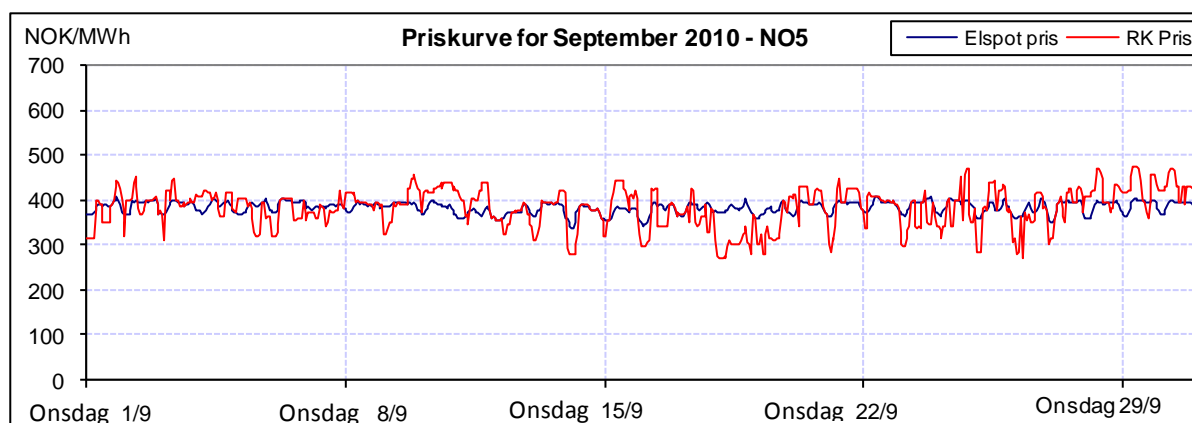
Grønn (Bra): Ubalansene er totalt sett innenfor hva Statnett forventer

For flere detaljer om egen ubalanse viser vi til nettsiden [balanseWeb](#).

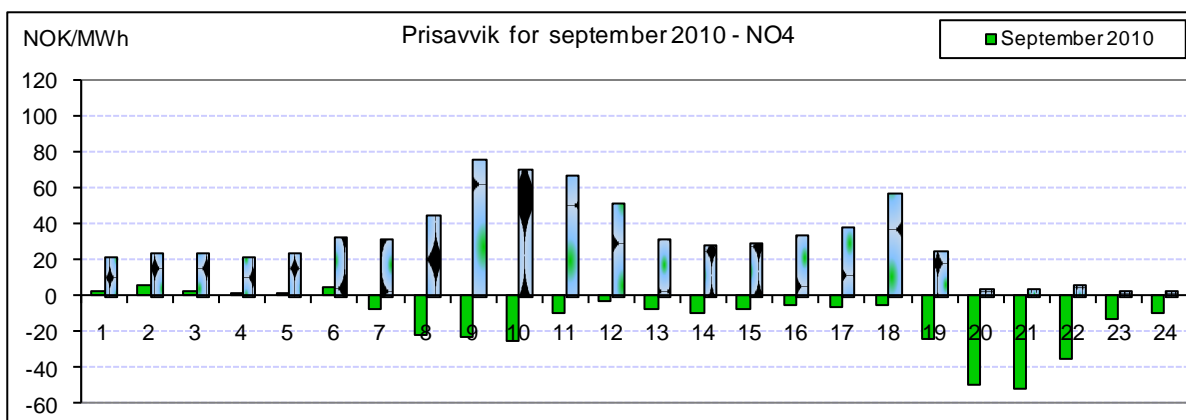
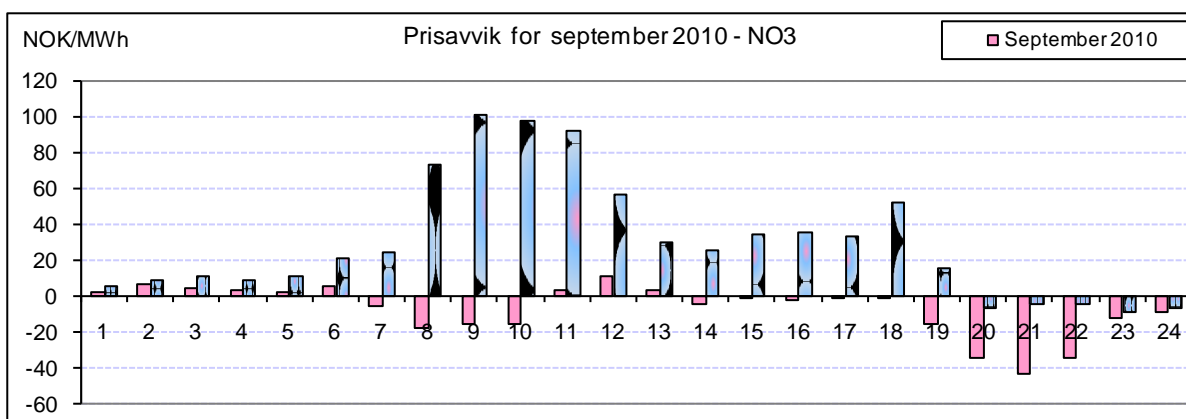
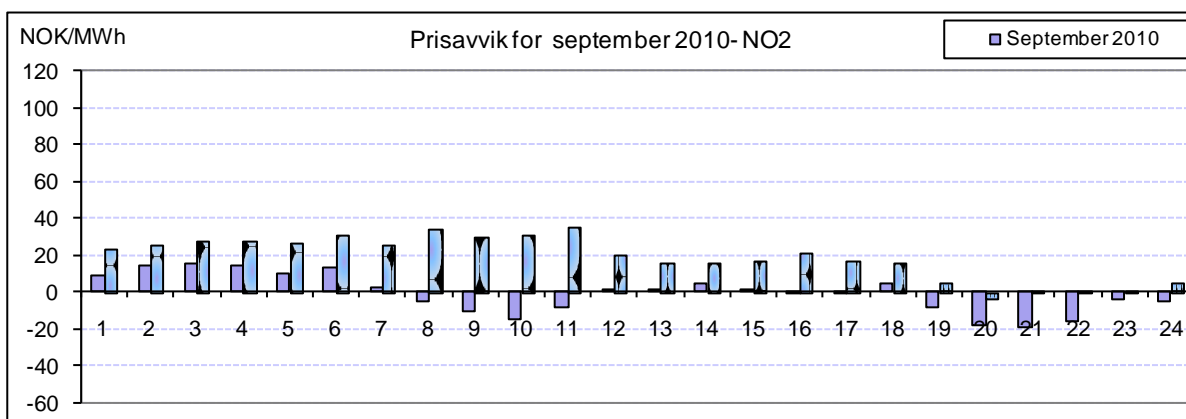
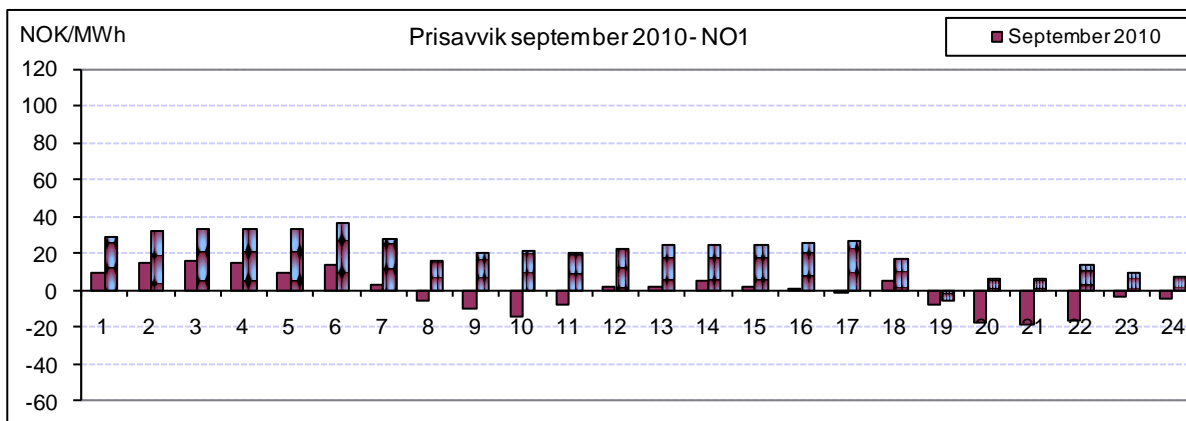
Aktør	Produksjons ubalanse	Forbruks ubalanse	Aktør	Produksjons ubalanse	Forbruks ubalanse
AGA AS			Nammo Raufoss AS		
Agder Energi Produksjon AS			Neset Kraft AS		
Akershus Energi Vannkraft AS			Nordkraft AS		
Aktieselskabet Tyssefaldene			Nordmøre Energiverk AS		
Alpiq Tillegg			Nordvest Kraft AS		
Avinor AS			Nord-Østerdal Kraftlag Marked		
Bane Energi			Norsk Hydro Produksjon AS		
BKK Produksjon AS			Norske Skogindustrier AS		
Boliden Odda AS			Norway Pelagic AS		
Coop Norge SA			NTE Energi AS		
Dalane Energi IKS			Oppegård kommune		
Det norske Veritas Eiendom AS			Oppland Energi AS		
EB Handel AS			Oslo Lufthavn AS		
EB Kraftproduksjon AS			Pasvik Kraft AS		
E-CO Vannkraft AS			PowerTrade AS		
EGL Nordic AS			Presidium AS		
Eidefoss A/S			Rapid Power AS		
Eidsdal Kraft AS			Rauma Energi Kraft AS		
Eidsiva Marked AS			Reitan Servicehandel AS		
Eidsiva Vannkraft AS			Ringsaker Kommune		
Eiendomsspar Energi AS			Rogaland Fylkeskommune		
Elkem AS			Røros Elektrisitetsverk AS		
Elkraft AS			Scaent Europower Ltd		
Eramet Titanium & Iron AS			Scandem Norge		
Fellesdata AS			Schibsted ASA		
Fjord Energi AS			Selbu Energiverk		
Flesberg Elektrisitetsverk AS			SFE Produksjon AS		
Fortum Markets AS			Shell Energy		
GDF SUEZ E & P Norge AS			Sira-Kvina Kraftselskap Prod		
Gudbrandsdal Energi AS			Skagerak Kraft AS		
Hafslund Strøm AS v/Hafslund Delta			Skandiakraft AS		
Haugaland Kraft AS			Skedsmo Kommune		
Haugesund Kommune			SKL Produksjon AS		
Heidelbergcement Norway AS			SKS Kraftsalg AS		
Helgelandskraft AS			SKS Produksjon AS		
HelgelandsKraft AS Produksjon			Sognekraft A/S		
Helse Sør-Øst RHF			Sparebank 1 Gruppen AS		
Hjelmeland kommune			Stange Energi AS		
Hålogaland Kraft AS Marked			Statens Vegvesen		
Ishavskraft AS			Statkraft Energi AS		
ISS Facility Services AS			Statnett Nettap		
Istad Kraft AS			Statoil ASA		
JotunKraft A/S			Stranda Energiverk AS Kraft		
Kongsberg Energi Eiendom AS			Stryn Energi AS, Kraft		
Kongsvinger Kommune			Studentsamskipnaden i Oslo		
Konsesjonskraftfondet for Aust-Agder			Sunndal Energi KF		
Kraftinor AS			Sunnfjord Energi AS		
Kraftverkene i Orkla			Svorka Energi AS Kraft		
Kymppivoima Hankinta Oy			Tafjord Kraftproduksjon AS		
Lantmännen Unibake Norway AS			Telenor Eiendom Holding As		
Lier Everk AS			Telinet Energi AS		
Lindex AS			Thon Holding AS		
Lofotkraft Produksjon AS			Time kommune		
LOS AS			Tinfos AS		
Lunds Energi Norge AS			Total Energi ASA		
Luster Energiverk AS			Troms Kraft Marked AS		
Lyse Handel AS			Trønderenergi Kraft AS		
Lyse Produksjon AS			TrønderEnergi Marked AS		
Malvik Everk AS Kraft			Tussa Energi AS		
Markedskraft AS			Tydal Kommunale Energiverk		
Mesta Konsern AS			Uste Nes AS Produksjon		
Midt Kraft Buskerud AS			Ustekveikja Energi AS		
Midt-Telemark Energi AS			Varner Retail AS		
Mo Industripark AS			Vattenfall Sales Nordic		
Møre og Romsdal Fylkeskommune			Østfold Energi AS		

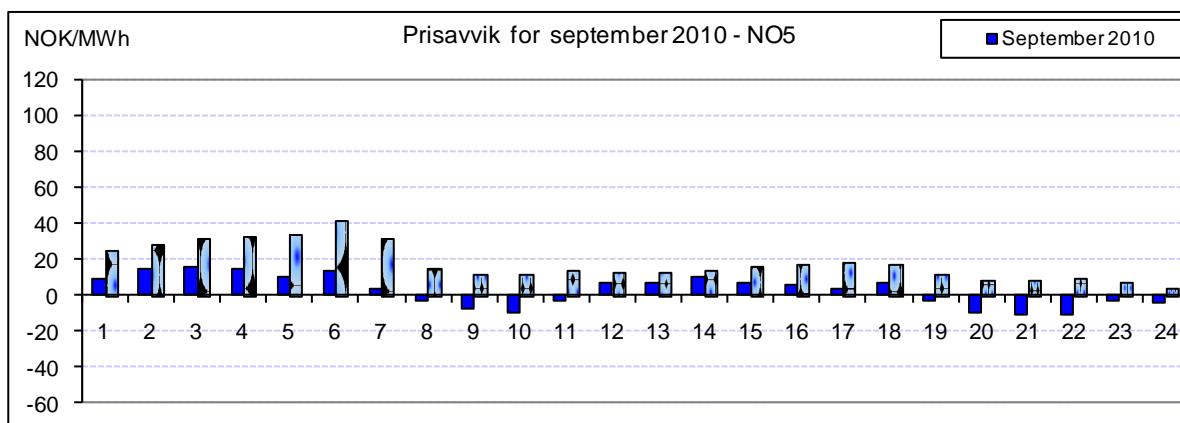
Tabell 2: Vurdering av balanseansvarlige aktørers ubalanse.

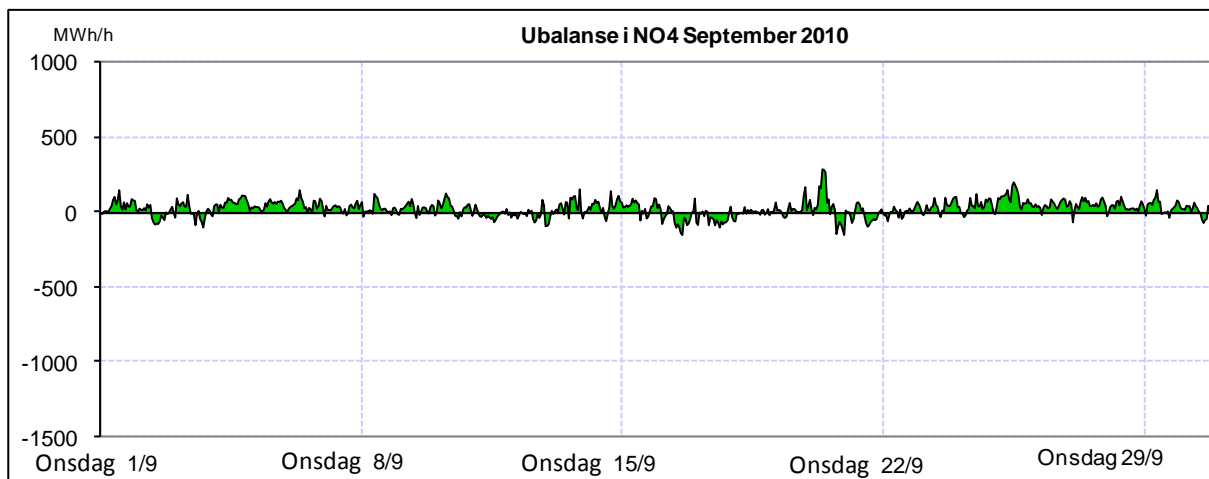
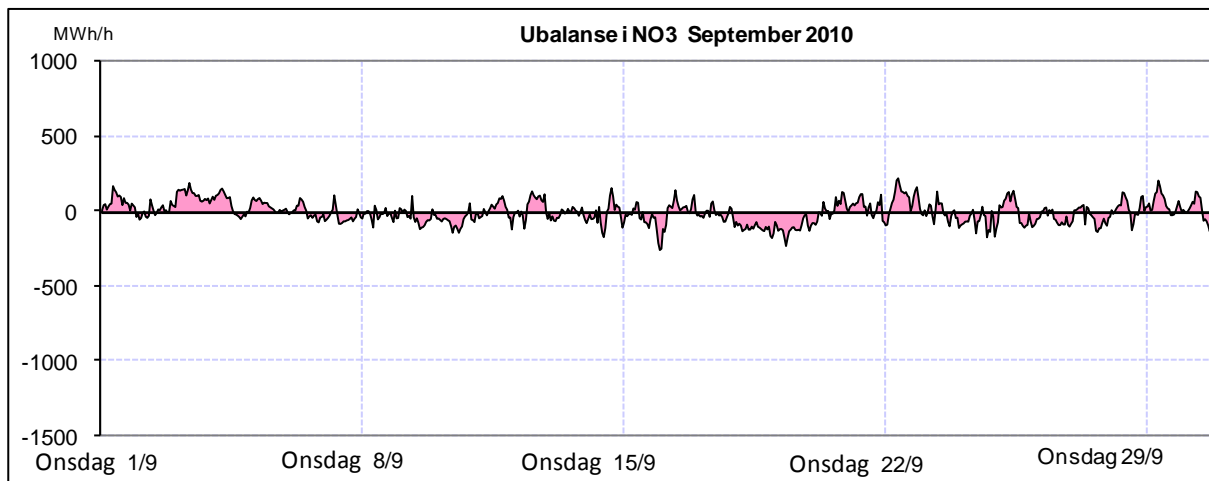
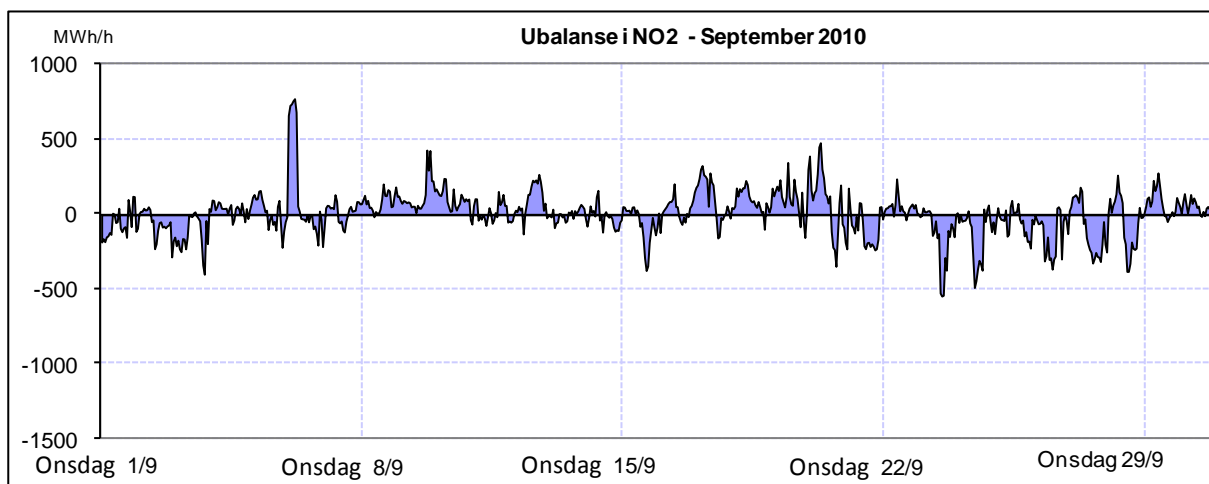
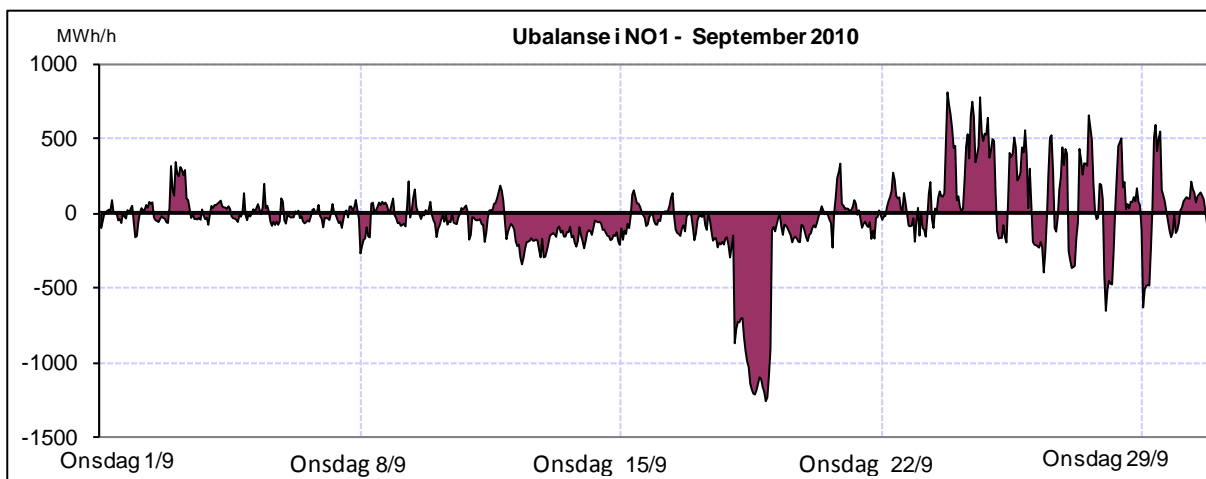
Figur 1: Priser ved Elspot og i RK i september 2010. Merk at det er RK pris i hovedretning som er benyttet.

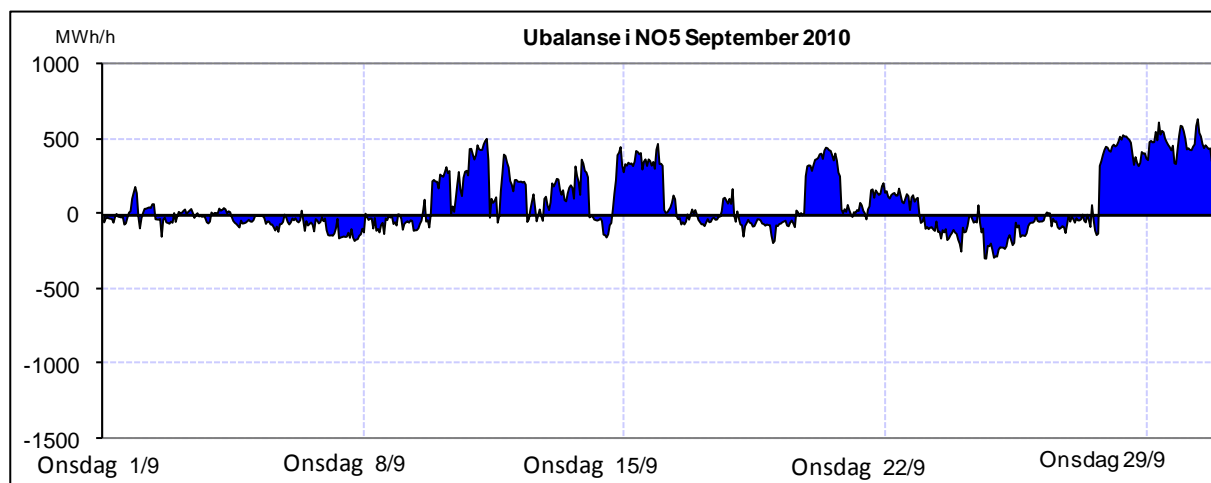

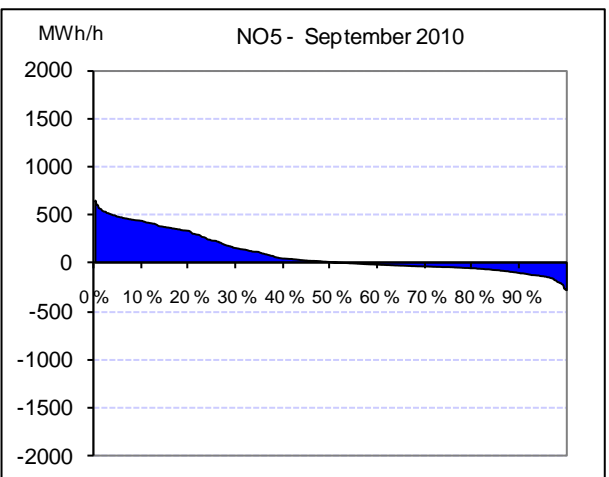
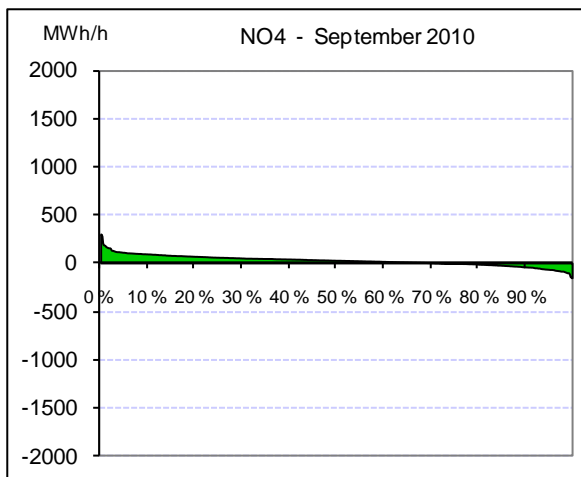
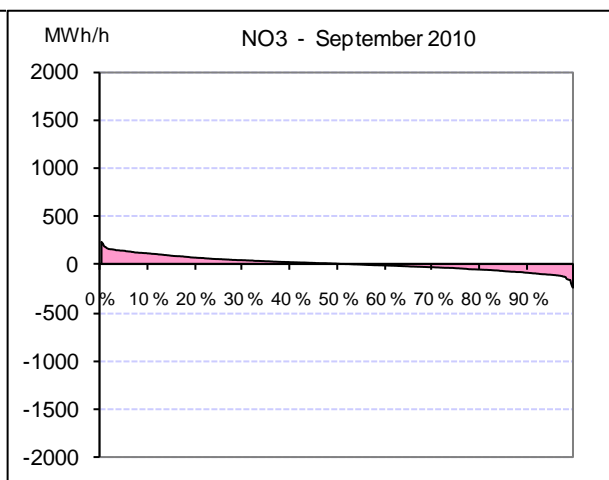
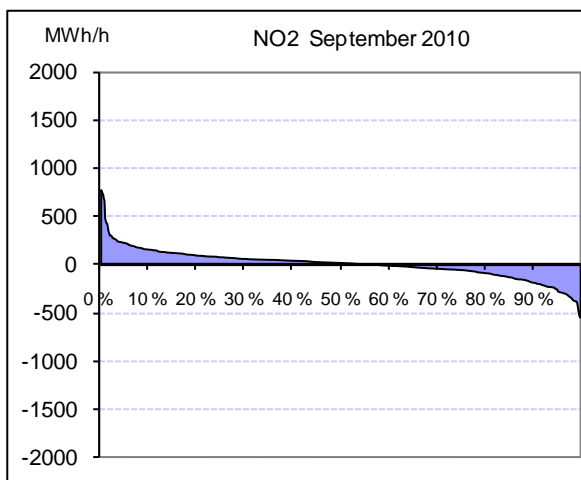
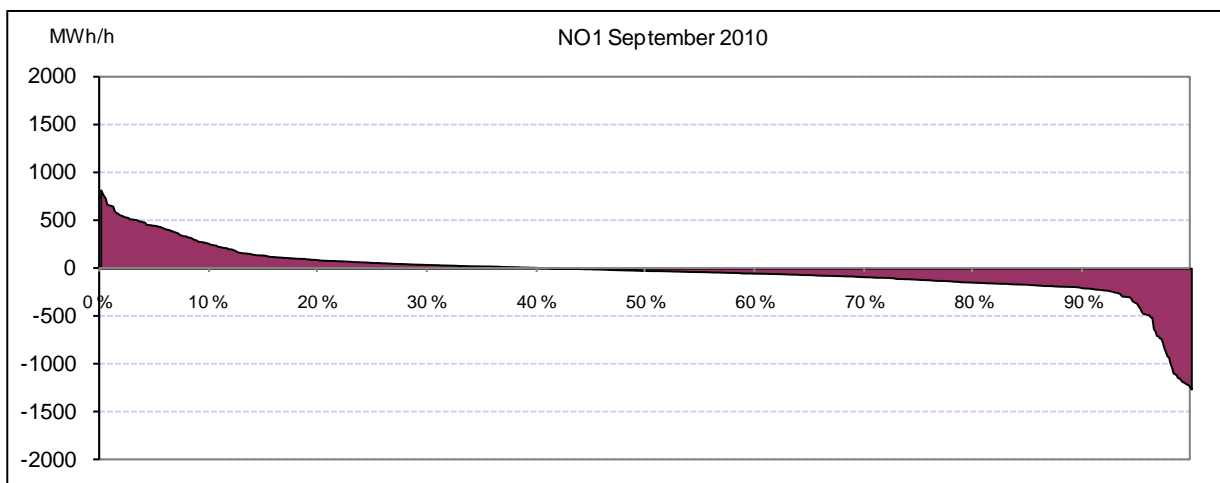
Figur 2: Prisavvik gjennom døgnet i september 2010 (Elspot – RK)

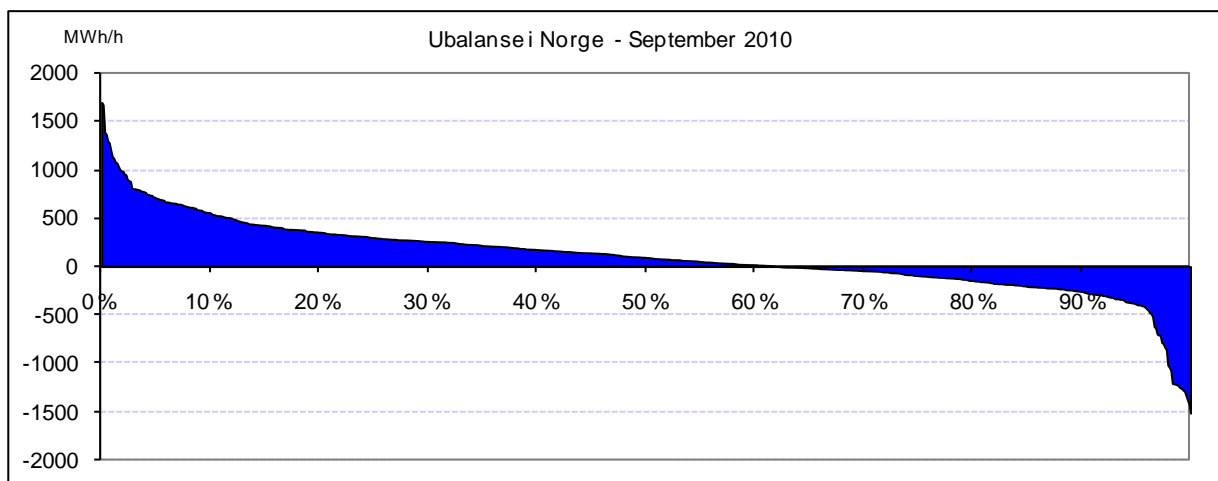
Prisavviket for en time blir beregnet som timepris i Elspot minus timepris i Regulerkraftmarkedet. Et positivt prisavvik innebærer dermed at det var billigere å kjøpe kraft i regulerkraftmarkedet enn ved elspot i denne timen. Prisavvikene var i september relativt lave i alle prisområdene. Merk at det i alle prisområdene var positive prisavvik i begynnelsen av døgnet, mens det gikk over til et negativt prisavvik mot slutten av døgnet.

Figur 3: Ubalanser time for time i prisområdene NO1, NO2, NO3, NO4 og NO5, i september 2010. Ubalanser i det totale kraftsystemet innebærer at kraftflyten avviker i forhold til de planlagte verdier, og en positiv verdi indikerer et underskudd i prisområdet

Figur 4: Varighetskurver for ubalanser i Norge i september 2010. Skjæringspunktet med x-aksen viser andel av tiden det var henholdsvis underskudd (pos) og overskudd (neg) av kraft.

Ubalansene beregnes time for time i hvert prisområde. I varighetskurvene ovenfor er ubalansene sortert etter størrelse. Ubalansene i september var i gjennomsnitt høye, og spesielt i NO1 og NO5. Det var i gjennomsnitt et kraftunderskudd i Norge totalt sett og alle prisområdene, bortsett fra NO1.

Eventuelle spørsmål om månedrapporten kan rettes til fellespostkassen: avregning@statnett.no